

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران

علیرضا صدرا^۱

چکیده

نگاه، نظریه و نظام سیاسی انقلابی اسلامی بدیع و بی‌بدیل ایران: ظرفیت، ضرورت و زمینه تبدیل و تعالی قدرت بین المللی را داراست. به سبب اینکه برآمد و نیمساز سه وجهی اسلامیت، ایران و ایرانیت و جمهوریت است. همچنین نیمساز سه وجهی مکتب، امت یا ملت یعنی مردم و امامت یا ولایت فقیه بوده و به شمار می‌آید. با شعائر شعور خیز و درعین حال شورانگیز حکمت آمیز و در عین حال حرکت آفرین استقلال، آزادی و حکومت اسلامی یا مردم سالاری دینی است. همگی این‌ها از سویی موجب و موجد کارآمدی؛ بهره‌وری و اثر بخشی ملی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند. در نتیجه و از دیگر سو توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ه.ش را ایجاد نموده و ایجاد می‌سازند. ارتقای هر چه فراتر کارآمدی و توسعه متعالی ج.ا.ا. مقدمات و مبانی تعالی قدرت و اقتدار ملی و بین المللی ج.ا.ا. می‌باشند. در نتیجه از الزامات بوده و محسوب می‌گردند. ایمان اسلامی و تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی، ضمن اینکه یکی از بخش‌های سه‌گانه توسعه متعالی ج.ا.ا. است، نیروی مولد و محرک و نیز به تعبیری علت فاعلی و در عین حال علت غایی توسعه متعالی ج.ا.ا. هست. بدین ترتیب تعالی فرهنگی برترین الزام توسعه متعالی و تبدیل و تعالی قدرت فرو ملی، ملی و فراملی از منطقه‌ای تا بین المللی و حتی جهانی است. الزام و ضرورت تعالی فرهنگی قدرت بین المللی ج.ا.ا. به‌نوبه خود دارای ضروریات و الزاماتی است. تعالی معنوی و اخلاقی: حقیقت، روح و محوریت عزیمت آن‌هاست. در اینجا نیم‌نگاهی به الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. داریم.

کلید واژگان: الزام، الزامات، تعالی، قدرت، اقتدار، بین المللی، ج.ا.ا. معنوی و اخلاقی.

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

قدرت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی: حقیقت (بنیاد و غایت) تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران قرآن:

«وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَا يُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَا يَجْعَلَ لِهِمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ»؛ «خدا به کسانی که شما که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در این سرزمین جانشین [خود] قرار دهد؛ همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند جانشین [خود] قرارداد و آن دینی را که برایشان پسندیده است به سودشان مستقر کند، بیمشان را به ایمنی مبدل گرداند، [تا] مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند و هر کس پس از آن به کفر گراید؛ آنان اند که نافرمان اند» (۵۵). «وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»؛ «و نماز را برپا کنید و زکات را بدهید و پیامبر [خدا] را فرمان برید تا مورد رحمت قرار گیرید» (۵۶).

پیامبر اعظم (ص):

«ایاکم! الکسل و الضجر» (نهج فصاحه)
«از بی حالی و زودرنجی پرهیزید»

امام علی (ع):

«اوصیکم بتقوی الله و نظم امرکم» (نهج بلاغه)

«شما را به تقوای خدایی و سازمان‌دهی امرتان توصیه می‌نمایم»

امام خمینی رهبری انقلاب و موسس نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران :

«شما ای ملت مجاهد (ج.ا.ا.) در زیر پرچمی می‌روید که در سراسر جهان مادی و معنوی در اهتزاز است» و «شما ای مستضعفان جهان و ای کشورهای اسلامی و مسلمانان جهان»؛ «به‌سوی یک دولت اسلامی با جمهوری‌های آزاد و مستقل به پیش روید که با تحقق آن همه مستکبران جهان را بجای خود خواهید نشاند و همه مستضعفان را به امامت و وراثت ارض خواهید رسانید. به امید آن روز که خداوند تعالی وعده فرموده است» (صحیفه انقلاب؛ وصیت‌نامه سیاسی-الهی امام خمینی، صص ۵-۳۴).

رهبری معظم انقلاب و نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران :

«نسخه راه حل مشکلات دنیای اسلام و همچنین هریک از کشورهای اسلامی به طور جداگانه، حفظ وحدت و یکپارچگی است»؛ «تنها راه، تقوای عمومی و ملی و مصونیت سازی درونی با افزایش اقتدار داخلی از طریق تقویت ایمان، علم و صنعت و فرهنگ است» (سایت خامنه‌ای، ۹۴/۴/۲۷؛ در دیدار مسئولان و سفرای اسلامی).

۱۵۵

«صلوات علی- پژوهشی

مطالعات

قدرت نرم

پیش درآمد

کشور و نظام سیاسی انقلابی نویناد جمهوری اسلامی ایران، هم‌اینک نیز قدرتی فراملی منطقه‌ای و حتی فرا منطقه‌ای بوده و بشمار می‌آید. شواهد و تحلیل‌ها و گواهان بسیاری این واقعیت را تایید می‌کنند (*ضمیمه). آن‌هم قدرتی با ماهیت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی بوده و محسوب می‌گردد. بدین سبب و نسبت؛ ج.ا.ا. قدرتی در عین نوپدیدی، نه تنها تاثیرگذار در عرصه فرا ملی پیرامونی و فرا پیرامونی است. بلکه قدرتی تعیین کننده و سرنوشت ساز حداقل در عرصه فرا ملی و در منطقه است. چه به سبب مواهب خدادادی به ویژه نفت و گاز یا بازار و چه به سبب موقعیت راهبردی و حتی به سبب نیروهای انسانی (استعداد، نگرش، گرایش و انگیزش‌ها و آموزش) و سرمایه اجتماعی (ارزش‌ها، بینش و منش درونی و کنش و روش بیرونی) هست. آن‌هم در منطقه یا مناطقی که خود در مناسبات و معادلات اقتصادی، سیاسی و فرهنگی-تمدنی و از جمله امنیتی و نظامی و در نظام بین المللی و جهانی تاثیرات تعیین کننده‌ای داشته و دارند. خواه در حوزه خلیج فارس بوده، خواه آسیای غربی یا خاورمیانه باشد. همچنین خواه در حوزه خزر و آسیای مرکزی است. قدرتی پیشتاز با پیشینه سترگ که پشتیان و پشتوانه جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی و خصوصا جبهه مقاومت اسلامی و پرچم دار آن‌ها است. جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی فراگیر جهان اسلام و جبهه مقاومت انقلابی اسلامی ضد استکباری، ضد صهیونیستی رژیم صهیونیستی و ضد ارتجاعی از عراق تا سوریه و لبنان از سویی و بحرین و یمن از دیگر سو است. قدرتی تاثیرگذار در جهان اسلام و میان مسلمانان جهان بوده و بشمار می‌آید. قدرت مستقل، موثر و برتر جهان اسلام از اقیانوس آرام تا اقیانوس اطلس در یک طرف و از آسیای مرکزی تا شمال آفریقا در طرف دیگر است. سرانجام قدرتی فعال و الهام بخش در عرصه بین المللی و در مناسبات و جریانات جهان و جهان معاصر است. قدرتی نویناد اما با پیشینه مدنی ایرانی و قدرت جهانی با پشتوانه دینی اسلامی جامع، جهانی و جاویدان و تمدن سازی پیشین آن هست. قدرتی ملی، منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای تا بین المللی و جهانی در حال بیداری و بازسازی و تجدید حیات و حتی نوسازی و تاسیس و بهینه سازی است. آن‌هم قدرتی نوین انقلابی با شعائر؛ شالوده‌ها و شاخصه‌های استقلال، آزادی و مردم سالاری دینی و اسلامی بوده و محسوب می‌گردد. قدرتی سلطه ستیز و استقلال طلب فرهنگی، سیاسی و اقتصادی از سلطه و وابستگی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی بیگانه خارجی و سلطه استکباری و امپریالیستی جهانی است. استقلال طلبی و مخالف؛ خواه

عبدالرضا صدرا

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران

دوقطبی بلوک‌بندی جهانی دهه‌های پیشین و پیش فروپاشی شوروی سابق با شعار نه شرقی و نه غربی و یا یک‌تازی‌های جدید آمریکایی و تهدیدات و اشغالگری‌های نظامی (میلیتاریسم) است. استقلال از نیروها، نهادها و دولت‌های سلطه‌گر، فراتر از این استقلال نگاه، نظریه و مکتب تک‌ساحتی و تنازعی مدرنیسم خواه سوسیالیسم و سوسیال امپریالیسم یا کاپیتالیسم و لیبرال امپریالیسم است. حتی و باز فراتر و بلکه بنیادین‌تر؛ استقلال از الگوی سرمایه سالاری لیبرالیستی یک سویه و دولت سالاری توتالیترستی دوسویه به ظاهر متعارض است. در حقیقت استقلال از اهم شالوده‌ها و شاخصه‌های این چنین قدرت‌ها، مکاتب و الگوهای قدرت، سیاست و توسعه و تمدن است؛ یعنی استقلال از مادیت (ماتریالیسم)، طبیعی‌پنداری (نچرالیسم؛ منفعت‌طلبی یوتیلیترستی و لذت‌طلبی فرویدیسمی-تنازع‌طلبی داروینیستی و امپریالیستی)، اومانیزم (بشریت‌گریزی منفعت، قدرت و شهرت‌طلب بجای انسان متعالی فضیلت‌طلب؛ استقلال، آزادی و عدالت‌گرا)، دوگانه‌پنداری (دو آلیسم؛ تجزیه و جدایی مادیت و معنویت، سیاست و دیانت، قدرت و اخلاق، دولت و شریعت، دنیا و آخرت، ظاهر و باطن، جسمانیت و روحانیت،... بجای مونیسم؛ توحید و یگانگی مبدا، نظام و غایت)، دنیویت (سکولاریسم)، خودخواهی (شخصی و فردی، جمعی و ملی؛ اگوئیسم) و راسیونالیسم (سیطره و اصالت شعور یا هوش ابزاری مولد زور بجای خرد متعالی و هدایتگر و مولد حکمت) است (مکتب‌های سیاسی، پاسارگاد). تعارض دو نگاه، نظریه و نظام و هندسه توسعه، قدرت و سیاست حسی ابزاری متدانی و نگاه، نظریه و نظام و هندسه توسعه، قدرت و سیاست معنوی متعالی است. تعارض نخست در حقیقت یا مبادی و غایات (ارزشی) حق با باطل، است. دوم تعارض در ماهیت یا مبانی ماهوی (بینشی و منشی) یقینی با یکی ظنی ظاهری و دیگری توهمی تنازعی است. سوم تعارض در مظاهر یا واقعیت (کنشی و روشی) جهانی‌گرایی (گلوبالیسم) مدنی با غربی‌سازی و آمریکایی‌سازی (تحت عنوان جهانی‌سازی؛ گلوبالیزیشن) در فرآیند جهانی شدن فنی و اقتصادی (گلوبالیتی)، ناشی از این شالوده‌ها و شاخصه‌ها بوده و تا آنجا ریشه دوانیده و از آنجا سرچشمه می‌گیرند (ر.ک.: جهانی‌سازی و مسائل آن، جوزف استینگلیتز).

کشور انقلابی جمهوری اسلامی ایران؛ قدرتی معنوی و اخلاقی است. فرای قدرت نرم است. حتی بسیار فراتر از قدرت سخت ابزاری است. قدرتی فرا ابزاری است. قدرت معنوی، نرم و سخت ج.ا.ا: مبین انقلاب و تحول بنیادین، جامع، نظام‌مند و هدفمند هندسه قدرت هست. آن هم نه تنها نشانگر تحول هندسه قدرت ملی بلکه منطقه‌ای و حتی بین‌المللی است. تحول قدرت از هندسه حسی قدرت مادی، ابزاری، ظاهری، کمی و سخت و حتی کیفی و نرم به هندسه متعالی قدرت معنوی، اخلاقی، حقیقی، جوهری و واقعی است. این را تعالی قدرت تعبیر می‌نماییم. مراد تعالی قدرت بین‌المللی ج.ا.ا. است. این تنها سبب شکاف و افزایش نرخ و سطح اقتدار (اعمال و اثربخشی قدرت) ایران نسبت به (میزان؛ سطح و نرخ و ابزار) قدرت نرم و به ویژه سخت آن است. در عوض همین نیز سبب شکاف شدید و خطیر کاهش اقتدار استکبار جهانی و در راس آن امریکا و ضریب، سطح و نرخ آن نسبت به قدرت کمی و کیفی ابزاری سخت و حتی نرم آن‌ها و بلکه با وجود افزایش نرم و سخت آن (ها) است. موردی که حداقل در منطقه و

در مواجهه قدرتی فرا ابزاری است. آمریکا، غرب و رژیم صهیونیستی با جبهه مقاومت به روشنی مشهود بوده و محسوس هست، تا حدی که به پیش بینی روشن حضرت امام خمینی (ره) و به تعبیر ایشان می توان آن را استیصال دشمن و قدرت های منطقه ای (رژیم صهیونیستی و ارتجاع) و فرا منطقه ای و قدرت های بین المللی حاکم و ابرقدرت های سلطه گر تا استکبار جهانی دانست. استیصال نه یعنی ضعف و فقدان قدرت بلکه در عین قدرت و افزایش آن، درماندگی و بیچارگی و عدم اثربخشی قدرت است. این همان ضعف اقتدار و کاهش آن هست.

فرا گستری و فزاینده قدرت منطقه ای، فرا منطقه ای و بین المللی این چنین معنوی، نرم و سخت اقتصادی، سیاسی و از جمله دفاعی یا نظامی و فرهنگی ج.ا.ا. به ویژه ارتقای کمی، کیفی و جوهری (معنوی و اخلاقی؛ تعالی) و استقرار و نهادینگی آن به عنوان یک الزام و ضرورت قطعی و حتمی اجتناب ناپذیر به نوبه خود دارای یک سری ضروریات و الزامات است، اعم از الزامات اقتصادی، الزامات سیاسی و از جمله سازمانی و مدیریتی به ویژه ارتقای کارآمدی؛ بهره وری و اثربخشی تا الزامات دفاعی و نظامی و الزامات فرهنگی است. توسعه تعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی سند چشم انداز بیست ساله ج.ا.ا.؛ و الزامات علمی (نظری)، عملی (راهبردی و کاربردی) و عینی (تحقیقی؛ اجرایی سازی و جاری سازی) آن، الزام و الزامات پایه؛ کوتاه گستره، کوتاه برد و کوتاه مدت می باشند. الزام تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.؛ و الزامات آن؛ الزام و الزامات میانی؛ میان گستره، میان برد و میان مدت بوده و بشمار می آید. الزام و الزامات تجدید و تاسیس تفکر (نظریه سازی) مدنی؛ اجتماعی و سیاسی و تمدن سازی نوین ایرانی-اسلامی و الزامات علمی، عملیاتی و عینی آن، الزام و الزامات غایی؛ بلند گستره، بلند برد و بلندمدت (۵۰ سال به بالا) ج.ا.ا. است.

درآمد

تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. طی اهم موارد چهارگانه ذیل طرح می گردند:

اول. ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت ج.ا.ا.

دوم. ظرفیت، ضرورت و زمینه سازی تعالی قدرت ج.ا.ا.

سوم. قدرت معنوی و اخلاقی ج.ا.ا.

چهارم. الزامات کارآمد سازی، الگو سازی و تمدن سازی.

اول. ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران: مبین ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت و قدرت متعالی اقتصادی، سیاسی از جمله دفاعی و فرهنگی ج.ا.ا. است. متضمن ظرفیت، ضرورت و الزام و نیز زمینه‌های معنوی و اخلاقی تعالی قدرت اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی ج.ا.ا. است.

الف. الزامات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: (مبادی و مقدمات)، ضرورت و ضروریات (و زمینه سازی‌های) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. با توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی سند چشم انداز بیست ساله در افق ۱۴۹۴ ه.ش است (سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴). توسعه ملی متعالی: توسعه اقتصادی توأم با توسعه و تعادل سیاسی و در جهت توسعه و تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی هست. توسعه متعالی ملی ج.ا.ا.: پایه و پشتوانه، پیشینه و پیش در آمد و شرط لازم و مقدماتی ولی نه لزوماً کافی و نهایی تبدیل و تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و به شمار می‌آید (قانون اساسی ج.ا.ا.).

ب. الزامات به ویژه الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: در حقیقت؛ مبادی (بنیادین و غایی) یعنی شالوده‌ها یا اسباب و علل موجه و موجه تعیین کننده (جهت) به ویژه ارزشی (و معنایی حق، حقانیت و حقیقت) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. می‌باشند. در ماهیت؛ مبانی و جوهره به ویژه بینشی و منشی (یقینی) تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و محسوب می‌شوند. در واقعیت؛ مظاهر، شاخصه‌ها و ساز و کارها و عوامل موثر یعنی تاثیر گزار (کیفی و کمی) به ویژه کنشی و روشی (واقعی و عینی) و به اصطلاح ساختاری تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و بشمار می‌آیند.

دوم. ظرفیت، ضرورت و زمینه‌سازی تعالی قدرت ج.ا.ا.

جمهوری اسلامی ایران: فرای قدرت ملی؛ ظرفیت، ضرورت و زمینه تبدیل به قدرت منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای، حتی بین المللی تا جهانی رادار است.

الف. چه به سبب اسلام و اسلامی بودن و پشتوانه مکتبی توحیدی کامل؛ جامع، جهانی و جاویدان بوده،

ب. چه به سبب ایران، ایرانی گری باشد. شامل:

یکی پیشینه تمدنی حکمت جاویدان شرقی-ایرانی (ر.ک.: حکمت جاویدان، ابن‌مسکویه رازی، حکمت جاویدان، موسسه توسعه دانش و پژوهش)؛ جامع و برآمد آمیزه آموزه‌های رسا و سازگار، کارآمد؛ بهره‌ور و اثربخش و بهینه و بسامان توسعه و تولید قدرت و تمدن ساز بهینه و بسامان: اول. عقلانیت و تعادل مدنی،

دوم. دیانت و تعالی مدنی،
سوم. سیاست یا تدبیر و توسعه مدنی،
دیگری.

۱. مواهب غنی (از جمله امروزه نفت و گاز) تاثیر گذار،
۲. موقعیت راهبردی فوق العاده (شاهراهی، چهارراهی و ترمینالی پایانه‌ای باراندازی و مرکزیت شبکه منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای)،

۳. نیروهای انسانی و ثروت و سرمایه اجتماعی مستعد و مستغنی تعیین کننده باشد، خردورز، امروزه آموزش دیده و دانش آموخته، سازمان پذیر، نواندیش و خلاق، تلاشگر، عزت طلب،...
ج. چه به سبب جمهوریت و نگاه، نظریه و نظام سیاسی، مردم سالاری است. آن هم،
۱. جمهوری ولایی فقیه اسلامی است. به عنوان مردم سالاری دینی است.
۲. مردم سالاری دینی آن هم اسلامی (جامع؛ رسا و سازگار، جهانی، جاویدان؛ روزآمد و کارآمد؛ بهره‌ور و اثربخش) است.

۳. به عنوان جمهوری مشروطه، مشروعه و متعادل و حتی متعالی است.
۴. مرحله و مرتبه تکاملی و برترین جایگزین جمهوری‌های مطلقه است.
بدان سان که پیش تر (در قرن ۱۸ م.) سلطنت مشروطه، مرحله تعدیل و تکامل سلطنت مطلقه محسوب می شد (ر.ک.: حکومت مدنی، لاک و خداوندان اندیشه سیاسی، ...، ج...).
یکی. جمهوری مطلقه و به اصطلاح دمکراسی افراطی مدرنیستی (ر. نظریه ورکلاف و موفه)، در هر دوسوی به ظاهر متعارض، خود ناکارآمدی یا نارسایی و ناسازگاری در کارآمدی تکساحتی-تنازعی و بحرانزای خود را بروز داده است (ر.ک.: انسان تک ساحتی، هربرت مارکوز و سیطره کمیت و علایم آخرزمان، رنه گنون).

اول. در عرصه داخلی و تولید قدرت؛
الف. در سویه لیبرالیستی به سرمایه سالاری کاپیتالیستی می کشد. این سبب تبعیض و شکاف و سلطه ۱٪ بر و حتی علیه ۹۹٪ گشته و می گردد.
ب. در سویه سوسیالیستی به دولت سالاری توتالیتریستی می کشاند (توتالیترسم، هانا آرنه). این سبب فقر و توزیع آن شده و می شود.

دوم. هر دوسویه در عرصه خارجی به تولید سلطه اعم از اقتصادی، سیاسی و فرهنگی و در نتیجه به سلطه گری و سیطره جویی و استعمار و استثمار و استکبار جهانی کشیده و کشانده اند (آندره فونتن، یک بستر و دو رویا)،

الف. چه لیبرال امپریالیسم بوده یا
ب. سوسیال امپریالیسم باشد.
دیگری.

الف. بیداری و خیزش‌های مردمی به ویژه اسلامی در گستره جهانی و به خصوص جهان اسلام همراه با نقش جهانی رسانه‌ها و بخصوص رسانه‌های آزادتر و استقلال‌طلبی و آزادی‌خواهی ملت‌ها و سلطه‌ستیزی فراگستر و فزاینده مردمی، بروز کرده و بارور گردیده است.

ب. این فرایند ملی، منطقه‌ای و جهانی امروزه سیر زمان را بزبان قدرت‌طلبی قدرت‌های بزرگ بین ملی و جهانی سیطره‌جو ساخته و به سود تعالی قدرت بین‌المللی ج.ا.ا. از قدرت منطقه‌ای پیرامونی جبهه مقاومت تا قدرت فرا پیرامونی و منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای و فراتر از آن تبدیل ساخته و می‌سازند.

همین است که استیصال یعنی شکاف شدید افزایش اقتدار ج.ا.ا.؛ و جبهه مقاومت (غالباً شیعی) کاهش شکننده اقتدار استکبار جهانی، صهیونیسم و ارتجاع منطقه‌ای مراد قدرت و اقتدار فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی، سیاسی و اقتصادی فرای اقتدار و قدرت نظامی و ابزاری سخت و حتی نرم هست. مورد و موضوعی که دشمن به مصداق؛ «الغریق یتشبثون بکل حشیش»؛ تحت عنوان هلال شیعی یا اختلافات شیعی- سنی در پی دامن زدن به آن است. تدابیر سوء و تلاش مذبوحانه دشمنان در مواجهه جریان بیداری و خیزش انقلابی اسلامی به منظور تحریف و انحراف، یا تعطیل و توقف و در غیر این صورت تقلیل و حداقل تعویق و تاخیر توفیق آن در همین راستا هست. اسلام‌نمایی وهابی-سعودی صهیونی تکفیری داعش (النصره، بوکو حرام) شامات و شمال آفریقا در تداوم و گسترش طالبان و القاعده افغانستان، حرکتی عقیم و ابتر بر این اساس است. تشدید تهدید و تحریم ایران اسلامی نیز به منظور ایجاد محدودیت در کانون اصلی و خاستگاه و پایگاه تولید و ترویج این توسعه، قدرت و سیاست متعالی و الگوسازی آن است.

بدین ترتیب: شکل و ساختار و بنای (ساختمان بلند) جمهوریت بر اساس شاکله، زیرساخت و زیربنای اسلامی‌گری، ضمن مقبولیت سیاسی مدنی و مشروعیت سیاسی دینی، کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی تا مرز الهام بخشی و الگوسازی و نیز نقش فعال و سازنده خود را در منطقه، جهان اسلام و جهان بشری نیز نمایان می‌سازد.

این‌ها به نوبه خویش زمینه‌ساز تولید و تعالی توسعه، قدرت (و اقتدار) و سیاست بین‌المللی ج.ا.ا. بوده و به تعبیر متفاوت؛ الزامات، لوازم و استلزامات آن بشمار می‌آیند.

به تعبیری دیگر: کشور جمهوری اسلامی ایران، امکان و امکانات تبدیل به قدرت منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای و بین‌المللی را داشته و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قدرت بین‌المللی، الزامی‌گریزناپذیر و غیرقابل اجتناب است. انقلاب اسلامی بی‌بدیل ایران و نظام سیاسی بدیع، نوین‌یاد، نمونه، الهام‌بخش و اثربخش جمهوری اسلامی ایران نیز با کاهش و رفع موانع و عوامل مخمل و مزاحم و با ایجاد شرایط و عوامل ممکن و لازم، زمینه‌ساز تبدیل کشور و نظام سیاسی ج.ا.ا. به قدرت بین‌المللی هست.

سوم. قدرت معنوی و اخلاقی ج.ا.ا.

تبدیل جمهوری اسلامی ایران به قدرت بین المللی آن هم بسیار فراتر از:

الف. قدرت عارضی و ابزاری اعم از؛

۱. قدرت سخت (افزاری) و قدرت کمی و حتی برتر از

۲. قدرت نرم (افزاری) و قدرت کیفی (ر.ک.: قدرت نرم، جوزف نای)،

ب. «قدرت معنوی و اخلاقی» که قدرت حقیقی و یقینی جوهری (ذاتی) و فرا ابزاری است.

این ویژگی قدرت ج.ا.ا. «قدرت متعالی» است. به همین سبب از این برجستگی تعبیر به «تعالی قدرت» می‌نماییم. مراد: «تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.» هست. این به معنای تحول هندسه قدرت و ظهور هندسه قدرت معنوی و به تعبیری هندسه قدرت متعالی است. قدرتی که بی‌رقیب و بلامنازع است. در قیاس و در قبال با قدرت مادی و هندسه ظاهری، حسی، کمی و حداکثر هندسه کیفی و بسان هندسه فضایی یعنی دو ساحتی مادی و معنوی و سه بعدی یا سه وجهی و سه ضلعی کمی (سخت و سخت ابزاری)، کیفی (نرم و نرم افزاری) و جوهری (معنوی و باطنی فرا ابزاری) در قبال به اصطلاح هندسه خطی یا کمی قدرت سخت و هندسه مسطح کمی و کیفی یا سخت و نرم قدرت بوده و فرای این‌ها است.

تعالی قدرت و قدرت متعالی ج.ا.ا.: عبارت از قدرت و هندسه قدرت باطنی و ظاهری (نرم و سخت) و قدرت هندسه معنوی و مادی، قدرت و هندسه قدرت، جوهری و عارضی (کیفی و کمی) است. این‌ها جملگی و به نوبه خویش از الزامات یعنی ضروریات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. بوده و به شمار می‌آیند. تعالی قدرت و قدرت متعالی ج.ا.ا. چه در گستره و سطح فرو ملی، ملی داخلی و خارجی و فراملی منطقه‌ای، فرا منطقه‌ای و بین المللی تا جهانی قدرت حقیقی، یقینی و واقعی و به تعبیری حقیقت قدرت، ماهیت قدرت و واقعیت قدرت بوده و محسوب می‌گردد؛ که به تعبیر میشل فوکو فرانسوی، شاخص پست مدرنیسم از شالوده‌های انقلاب اسلامی است (ر.ک.: ایرانی‌ها چه رویایی در سردارند؟). قدرت توحیدی دو ساحتی مادی و معنوی متعادل و متعالی است. قدرت حقیقی، یقینی و واقعی است. در قبال قدرت ظنی یا پنداری و به تعبیری پنداره قدرت ابزاری کمی و کیفی سخت و حداکثر نرم و نیز در مقابل و حتی در مقابله با توهم قدرت و قدرت کاذب یا دروغین تنازعی داروینستی امپریالیستی که زور و سلطه گری را سیاست، سعادت و قدرت و اقتدار می‌انگارد.

چهارم. الزامات کارآمدسازی، الگوسازی و تمدن سازی

بدین ترتیب سه الزام ملی؛ توسعه متعالی، قدرت متعالی و تمدن سازی متعالی پیش روی نظام و کشور جمهوری اسلامی ایران به ترتیب زیر قرار دارند. این الزامات سه گانه اصلی همراه با دو الزام مقدماتی به ترتیب؛

یکی الزام کارآمدسازی به عنوان نیروی مولد و محرک و دیگری الزام الگوسازی به عنوان شاکله، نقشه جامع و وضعیت مطلوب (نقشه راه طراحی و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، مرکز اسلامی ایرانی پیشرفت)،

جمعا پنج الزام ولو در یک نگاه، نظریه و نظام همبسته و متعامل ولی در عین حال هر یک الزامات خاص خویش را داراست.

اهم اعم الزامات سه-پنجگانه نظام و کشور ج.ا.ا. به ترتیب ذیل می‌باشند:

الف. الزام و الزامات ارتقای کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی هر چه فراتر بهینه و بسامان علمی (پژوهشی، آموزشی و اطلاع‌رسانی)، عملی (سیاست‌گذاری راهبردی مجمع تشخیص و کاربردی سازی مجلس شورای اسلامی) و عینی (اجرایی سازی و جاری سازی قوه اجرایی) ملی؛ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دولتی، عمومی و مدنی (مردمی و خصوصی) نیروها و نهادهای نظام سیاسی کشور ج.ا.ا. مراد کارآمدی زیرساختی (بیشی و منشی)، ساختاری (قانونی و سازمانی) و راهبردی (هدف‌گذاری-سیاست‌گذاری) و الزام و الزامات آن هست.

ب. الزام و الزامات الگوسازی توسعه متعالی، تعالی قدرت یا قدرت متعالی و تمدن سازی متعالی نوین ایرانی-اسلامی است. شامل تدوین الگو (تبیین علمی نظری و ترسیم علمی عملی؛ راهبردی و کاربردی)، ترویج الگو (گفتمان سازی نخبگانی، مردمی و دولتی؛ مدیریت و کارشناسی) و تحقق الگو (مهندسی الگو، مدیریت الگو و آسیب‌شناسی و آسیب زدایی الگو).

ج. الزام و الزامات توسعه متعالی اقتصادی، سیاسی و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی الگوی ایرانی اسلامی: توسعه اقتصادی توأمان با تعادل سیاسی در جهت تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی متعالی است (پیشرفت ایران، گذشته، حال، آینده، مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت).

د. الزام و الزامات تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: تعالی قدرت اقتصادی، قدرت سیاسی و قدرت فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی فروملی-ملی-فراملی؛ منطقه ای-فرامنطقه ای-امتی-بین المللی تا جهانی هست. تعالی قدرت بین المللی توحیدی دو ساحتی معنوی (حقیقی و جوهری) و مادی (سخت و نرم کمی و کیفی) متعادل و متعالی است. برترین جایگزین قدرت غیر توحیدی تکساحتی-تنازعی مادی و ظاهری کمی یا سخت و حداکثر کیفی یا نرم غیر توحیدی ظنی یا پنداری ابزاری و توهمی یا کاذب زورمدار هست.

ه. الزام و الزامات تمدن سازی، تجدید و تاسیس تمدن متعالی نوین (ملی) ایرانی اسلامی: پایه و پیش درآمد تمدن سازی نوین متعالی جهان اسلام و جهانی اسلامی است.

در این مقال با پیش فرض الزام، به الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. می‌پرداخته می‌شود.

برآمد

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

الزامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران: ضرورت و ضروریات معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی کشور (ملت-دولت) و نگاه، نظریه و نظام مدنی؛ اجتماعی و سیاسی ج.ا.ا. می باشند.

الزامات فرهنگ و فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.: فراگیر تعالی قدرت (در) بخش های سه گانه یا بخش های سه گانه قدرت و تعالی آن یعنی قدرت متعالی بین المللی ج.ا.ا. به ترتیب ذیل هست:

الف. الزام و الزامات فرهنگ و فرهنگی اقتصاد و اقتصادی، یا توسعه یعنی اقتصادی توسعه و توسعه اقتصادی مقاومتی، درونزا، خوداتکا و خودکفا یا خودبستگی و به ویژه فناوری فکر محور همراه همت مضاعف و کار مضاعف و نیز اقتصاد فرهنگ و فرهنگی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا. توأمان با تعادل سیاسی و مدیریتی جهادی ج.ا.ا.

ب. الزام و الزامات فرهنگ سیاسی و فرهنگی سیاسی و سیاست فرهنگ و سیاست فرهنگی تعالی

قدرت بین المللی ج.ا.ا. در جهت تعالی فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی ج.ا.ا؛ و

ج. الزام و الزامات فرهنگی؛ معنوی و اخلاقی تعالی قدرت بین المللی ج.ا.ا.

زیر منظومه الزامات بخش های سه گانه یا اهم اعم و به تعبیری فروع اصول بخش های سه گانه الزامات فرهنگی توسعه متعالی ج.ا.ا. به ترتیب ذیل اند:

الف. الزامات فرهنگ اقتصادی توسعه و فرهنگ توسعه اقتصادی (آسایش جسمانی و بدنی) مقاومتی از جمله فراگیر الزامات زیر هست:

الزام و الزامات

۱. فرهنگ مالی، پولی، بانکی، ارزی، مالیاتی و عوارض (خمس، زکات، انفال و فیه) و سرمایه ای (پس انداز-سرمایه گذاری)،

۲. فرهنگ عمرانی: زیربنایی و روبنایی درونزا و خوداتکا و نه وارداتی برون آ،

۳. فرهنگ تولیدی، توزیعی و مصرفی بهینه و صرفه جویی (جایگزین اسراف و تبذیر زائد تا زیان آور از سوئی و ریاضتی از دیگر سو)،

۴. فرهنگ کشاورزی (و غذایی و زیست محیطی)، صنعتی و خدماتی درونزا،

۵. فرهنگ سلامت (بهداشت و درمان و طول عمر یا افزایش سن امید به زندگی بالای هشتادسالگی)

۶. فرهنگ کارآفرینی (اشتغال و درآمدزایی)، رفاه (و جمال؛ زیباسازی و نه ترفه و تجمل: سبک زندگی اسلامی-ایرانی؛ خوراک، پوشاک، مسکن، تسهیلات زندگی؛ حمل و نقل،...) و حتی تفریحات

سالم و سازنده متعالی (فرهنگ ارتقا و ارتقای فرهنگ و فرهنگی کیفیت زندگی) هست.
ب. الزامات فرهنگ سیاسی و فرهنگ توسعه و تعادل سیاسی و مدیریت جهادی از جمله فراگیر الزامات زیر هست:

۱. الزام و الزامات حقوقی، قانونی و قانون گذاری (و سیاست گذاری راهبردی-سیاستگذاری کاربردی) کارآمد و کارآمدی؛ بهره‌وری و اثربخشی،
۲. الزام و الزامات سازمانی، اداری و اجرایی کارآمد و کارآمدی
۳. الزام و الزامات کارآمدی انتظامی اجتماعی، اطلاعاتی امنیتی و دفاعی نظامی (بازدارندگی؛ «ترهبون» نه «ترعبون»؛ که تهاجمی و وادارندگی است)
۴. الزام و الزامات کارآمدی قضایی (قضایی زدایی و مدنی سازی، مشاورت حقوقی، فرهنگ و کالت) و جزایی یا کیفری (از طبقه بندی جرائم و جرم زدایی تا زندان زدایی بر اساس قواعدی چون «حجر»؛ سلب حق تصرف و «هجر»؛ تبعید).
- ج. الزام و الزامات فرهنگ معنوی و اخلاقی (آرامش روحانی) از جمله فراگیر الزامات زیر هست:
  ۱. الزام و الزامات نگاه، نظریه و نظام علمی (پژوهشی، آموزشی و اطلاع‌رسانی) حوزوی و دانشگاهی پیشا ابتدایی تا پسا عالی متعالی مولد و کارآمد
  ۲. الزام و الزامات دینی و مذهبی مدنی متعالی
  ۳. الزام و الزامات هنری متعالی
  ۴. الزام و الزامات معماری و شهرسازی متعالی
  ۵. الزام و الزامات تربیت بدنی متعالی و رقابت‌های سالم و سازنده
  ۶. الزام و الزامات....

کتابشناسی

قرآن

نهج الفصاحه، کلمات قصار پیامبر (ص)، گردآوری و ترجمه ابوالقاسم پاینده، تهران: جاویدان، بی‌نا. نهج البلاغه

آرنت، هانا، توتالیتریسم (۱۳۹۴)، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: ثالث، چ ۵.

ابن مسکویه رازی، خرد جاویدان (۱۳۵۵)، ترجمه تقی الدین محمد شوشتری، به اهتمام بهروز ثروتیان، با مقدمه محمد ارکون، دانشگاه تهران.

استینگلیتز، جوزف، جهانی‌سازی و مسائل آن (۱۳۹۳)، ترجمه حسن گلریز، تهران: نی.

پاسارگاد، بها الدین، مکتب‌های سیاسی (بی‌تا)، تهران: اقبال.

خامنه‌ای، سید علی، پایگاه اطلاع‌رسانی. خمینی، روح‌الله، صحیفه نور (۱۳۶۲)، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

خندق آبادی، حسین، حکمت جاویدان (۱۳۸۰)، نگاهی به زندگی و آثار سنت‌گرایان معاصر، تهران: موسسه توسعه دانش و پژوهش ایران.

سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ه.ش.

فونتن، آندره، یک بستر و دو رؤیا، تاریخ تنش‌زدایی (۱۳۶۲)، ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تهران: نشر نو.

گنون، رنه، سیطره کمیت و علائم آخر زمان (۱۳۸۹)، ترجمه علی‌محمد کاردان، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

لاک، جان، رساله‌ای درباره حکومت مدنی (۱۳۹۱)، ترجمه حمید عضدانلو، تهران: نی.

مارکوزه، هربرت، انسان تک‌ساحتی (۱۳۵۹)، ترجمه محسن مؤیدی، تهران: امیرکبیر.

مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، پیشرفت ایران؛ گذشته، حال، آینده (۱۳۹۴)، مجموعه مقالات چهارمین

اجلاس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تهران: مرکز الگو.

مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، نقشه راه طراحی و تدوین الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت (۱۳۹۲)، مجموعه مقالات نخستین اجلاس الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، تهران: مرکز الگو.

نای، جوزف، قدرت نرم (۱۳۷۸)، ترجمه سید محسن روحانی، تهران: دانشگاه امام صادق (ع).

۱۶۵

دو فصلنامه علمی-پژوهشی

مطالعات

قدرت نرم

علیرضا صدرا

الزعامات فرهنگی تعالی قدرت بین المللی جمهوری اسلامی ایران